

Η εορτή του Αγίου Φανουρίου στην Καρδίτσα

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Τιμόθεος, την Πέμπτη 27 Αυγούστου, ανήμερα της εορτής του Αγίου Φανουρίου, χοροστάτησε στην ακολουθία του Όρθρου και τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στο Ιερό Παρεκκλήσιο του Αγίου Φανουρίου Καρδίτσας.

Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, μιλώντας προς τους πιστούς, ανέπτυξε ένα ιδιαίτερα ουσιαστικό μήνυμα για την πνευματική δύναμη του ανθρώπου, τη σημασία της ειρήνης του Θεού και την ανάγκη να αποκαταστήσει ο καθένας την πραγματική και ουσιαστική σχέση του με τον Δημιουργό του.

Αφετηρία της ομιλίας αποτέλεσε η προτροπή του Αποστόλου Παύλου να ενδυναμώνεται ο άνθρωπος «εν Κυρίω και τω κράτει της ισχύος αυτού». Η δύναμη αυτή, όπως επισημάνθηκε, δεν αποτελεί μια γενική και αόριστη έννοια, αλλά συνδέεται άμεσα με την παρουσία του Χριστού στη ζωή του πιστού και με τη

συμμετοχή του στην Εκκλησία.

Ο άνθρωπος, ιδιαίτερα στις δυσκολίες και στις δοκιμασίες της καθημερινότητας, έχει ανάγκη να ενδυναμώνεται. Ωστόσο, συχνά επιχειρεί να αναζητήσει τη δύναμη αυτή με τρόπο που απομακρύνεται από το πραγματικό περιεχόμενο της χριστιανικής διδασκαλίας. Ένα από τα βασικά προβλήματα είναι ότι οι λόγοι του Κυρίου και οι προτροπές των Αγίων Αποστόλων πολλές φορές ερμηνεύονται σύμφωνα με τις προσωπικές επιθυμίες, τις ανάγκες ή τις αντιλήψεις του καθενός. Έτσι, οι λέξεις μπορεί να παραμένουν ίδιες, αλλά το νόημά τους να αλλοιώνεται. Αντί ο άνθρωπος να προσπαθεί να κατανοήσει τι πραγματικά του ζητά ο Χριστός, υπάρχει ο κίνδυνος να προσαρμόζει το Ευαγγέλιο σε εκείνα που ο ίδιος επιθυμεί να έχει στη ζωή του.

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στο «κράτος της ισχύος» του Χριστού.

Η πραγματική δύναμη του Κυρίου δεν αποκαλύπτεται μέσα από την κοσμική έννοια της ισχύος, αλλά μέσα από τον Σταυρό. Ο Χριστός είναι ο πρώτος που ανέβηκε στον Σταυρό και θυσιάστηκε για τον άνθρωπο. Με αυτόν τον τρόπο υπέδειξε και τον δρόμο που καλείται να ακολουθήσει ο χριστιανός: τον δρόμο της θυσίας, της προσφοράς και της ευθύνης απέναντι στον κόσμο. Η δύναμη, επομένως, δεν ταυτίζεται με την επιβολή, ούτε με την προσπάθεια του ανθρώπου να κυριαρχήσει πάνω στους άλλους. Πηγάζει από τη σχέση με τον σταυρωμένο και αναστημένο Χριστό και εκφράζεται μέσα από μια ζωή που δεν περιστρέφεται αποκλειστικά γύρω από τον εαυτό, αλλά μπορεί να προσφέρει και να θυσιάζεται.

Στη συνέχεια, το ενδιαφέρον επικεντρώθηκε στην έννοια της «ειρήνης του Θεού», μια έννοια που, όπως τονίστηκε, επίσης κινδυνεύει να παρερμηνευθεί. Όταν γίνεται λόγος για την ειρήνη, ο ανθρώπινος νους συχνά οδηγείται σε μια εξωτερική και γεωγραφική αντίληψη της λέξης. Σκέφτεται την απουσία πολέμου, την ειρηνική συνύπαρξη λαών και κοινωνιών ή την παύση μιας σύγκρουσης. Αυτή όμως δεν είναι η βαθύτερη διάσταση της ειρήνης που προσφέρει ο Θεός.

Η ειρήνη του Θεού, σύμφωνα με τον λόγο του Αποστόλου Παύλου, «υπερέχει πάντα νούν». Πρόκειται για μια εσωτερική κατάσταση που συνδέεται με τη συμφιλίωση του ανθρώπου με τον Θεό και με την αποκατάσταση της τάξης μέσα στην ίδια την ύπαρξή του.

Προϋπόθεση για να υπάρξει αυτή η ειρήνη είναι να μπορέσει ο άνθρωπος πρώτα να τακτοποιήσει τον εαυτό του. Να δει με ειλικρίνεια τη ζωή του, να αναγνωρίσει τις αστοχίες και τις αμαρτίες του και να αγωνιστεί ώστε σταδιακά να τις

απομακρύνει. Παράλληλα, χρειάζεται να οικοδομήσει μια πραγματική σχέση με τον Θεό, όχι τυπική ή περιστασιακή, αλλά σχέση που να επηρεάζει ουσιαστικά τον τρόπο με τον οποίο ζει.

Όταν ο άνθρωπος απομακρύνεται από τον Θεό και ο νους του παραμένει μέσα στην αμαρτία, τότε δημιουργείται μια κατάσταση εσωτερικής ακαταστασίας. Ο άνθρωπος γίνεται ασταθής και βρίσκεται σε μια διαρκή εσωτερική πολεμική κατάσταση. Δεν μπορεί να βρει ικανοποίηση, δεν ευχαριστείται πραγματικά με τίποτα και δεν κατορθώνει να αισθανθεί ότι έχει βρει τον τόπο της εσωτερικής του αναπαύσεως. Ακόμη και όταν προσπαθεί να απομονωθεί από τους άλλους και να μείνει μόνος με τον εαυτό του, οι αναταράξεις και οι διαταραχές συνεχίζουν να υπάρχουν. Η εσωτερική σύγκρουση δεν λύνεται με την απομάκρυνση από τους ανθρώπους, διότι η πραγματική αιτία βρίσκεται βαθύτερα, στη σχέση του ανθρώπου με τον Θεό και στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει τη δική του ζωή. Μέσα σε αυτή την κατάσταση, παρατηρείται συχνά ο άνθρωπος να αναζητά λύσεις μόνο έξω από την πνευματική ζωή. Αναζητά βοήθεια για τις δυσκολίες και τις αναταράξεις που βιώνει, χωρίς πάντοτε να εξετάζει τη βαθύτερη σχέση του με τον Θεό και με τους συνανθρώπους του. Η ανάγκη για συμφιλίωση αποτελεί, επομένως, βασικό σημείο της πνευματικής πορείας. Ο άνθρωπος καλείται να συμφιλιωθεί με τον Θεό και με τους ανθρώπους και μέσα από αυτή τη διαδικασία να αναζητήσει την πραγματική δύναμη που μπορεί να αποκτήσει στη ζωή του. Δεν πρόκειται για μια στιγμιαία αλλαγή. Η πνευματική πορεία είναι ένας διαρκής αγώνας. Οι μικρές και οι μεγάλες αστοχίες και αμαρτίες χρειάζεται σταδιακά να απομακρύνονται από τη ζωή, όπως κάποιος καθαρίζει έναν χώρο από όσα τον έχουν γεμίσει και τον εμποδίζουν να λειτουργήσει σωστά. Όσο αυτή η προσπάθεια γίνεται πραγματικότητα, δημιουργείται μέσα στον άνθρωπο ένας διαφορετικός χώρος. Και μέσα σε αυτή την κατάσταση, όπως σημειώθηκε, έρχεται το φως του Χριστού. Τότε ο άνθρωπος μπορεί να αποκτήσει σταθερότητα και δύναμη. Δεν σημαίνει ότι παύουν οι δυσκολίες ή ότι εξαφανίζονται τα προβλήματα της καθημερινής ζωής. Σημαίνει όμως ότι αλλάζει ο τρόπος με τον οποίο ο άνθρωπος στέκεται απέναντί τους, επειδή πλέον δεν στηρίζεται αποκλειστικά στις δικές του δυνάμεις, αλλά στην παρουσία του Θεού. Η αληθινή και ουσιαστική σχέση με τον Θεό γίνεται έτσι προϋπόθεση για μια ζωή με σταθερότητα. Όσο ο άνθρωπος καθαρίζει τον εσωτερικό του κόσμο από όσα τον απομακρύνουν από τον Θεό, τόσο περισσότερο μπορεί να δεχθεί το φως του Χριστού και να βιώσει το «κράτος της ισχύος» Του.

Το μήνυμα αυτό συνδέθηκε ιδιαίτερα με το πρόσωπο του Αγίου Φανουρίου, του οποίου η Εκκλησία τιμά τη μνήμη στις 27 Αυγούστου. Ο Άγιος Φανούριος φανερώθηκε σε μια συγκεκριμένη ιστορική περίοδο και η εύρεση της ιεράς εικόνας

του συνδέθηκε με μια εποχή κατά την οποία οι χριστιανοί αντιμετώπιζαν ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες. Η Ρόδος είχε καταληφθεί από τους Τούρκους, ενώ η Κρήτη βρισκόταν υπό την κυριαρχία των Βενετών, με τους ανθρώπους να αντιμετωπίζουν πιέσεις που αφορούσαν ακόμη και την ίδια την πίστη τους. Μέσα σε αυτή τη συγκεκριμένη ιστορική συγκυρία, ο Άγιος Φανούριος φανερώθηκε για να ενδυναμώσει τους ανθρώπους και να τους υπενθυμίσει ότι ο Θεός είναι ζωντανός και παρών.

Η παρουσία του Αγίου δεν παρουσιάζεται, επομένως, ως ένα γεγονός αποκομμένο από την πνευματική ζωή του ανθρώπου. Συνδέεται με το ίδιο μήνυμα που διατρέχει και την ομιλία: ο άνθρωπος μπορεί να αποκτήσει δύναμη όταν έχει ειρήνη μέσα στην καρδιά του και όταν επιτρέπει στον Θεό να ενεργήσει στη ζωή του. Ο Άγιος Φανούριος, ως «άγγελος προσώπου ανθρώπου», υπενθυμίζει αυτή την παρουσία του ζώντος Θεού. Η ενδυνάμωση δεν βρίσκεται στις εξωτερικές συνθήκες, αλλά στην εσωτερική κατάσταση του ανθρώπου και στη σχέση του με Εκείνον.

Το μήνυμα της εορτής γίνεται έτσι ιδιαίτερα επίκαιρο για την καθημερινότητα κάθε ανθρώπου. Η ειρήνη του Θεού δεν είναι μόνο μια ευχή που απευθύνουμε στους άλλους. Είναι μια κατάσταση για την οποία χρειάζεται να εργαστούμε μέσα μας. Απαιτεί αυτογνωσία, μετάνοια, απομάκρυνση από όσα δημιουργούν εσωτερική αναστάτωση και, πάνω απ' όλα, ουσιαστική σχέση με τον Θεό. Όταν αυτή η σχέση γίνεται πραγματική, τότε ο άνθρωπος μπορεί να βρει τη σταθερότητα και τη δύναμη που αναζητά.

Η Εκκλησία και τα Μυστήριά της αποτελούν τον χώρο μέσα στον οποίο ο άνθρωπος καλείται να πραγματοποιήσει αυτή την πορεία. Η συμμετοχή στη μυστηριακή ζωή, η συνειδητή πνευματική ζωή και η προσπάθεια να μεταμορφώσει κανείς την καθημερινότητά του αποτελούν τον δρόμο προς την εσωτερική ειρήνη.

Με την ευχή η χάρη του Αγίου Φανουρίου να ενισχύει όλους τους πιστούς, το μήνυμα της εορτής παραμένει μια πρόσκληση για ουσιαστικότερη σχέση με τον Θεό. Να αναζητήσουμε όχι μια εξωτερική και πρόσκαιρη αίσθηση ασφάλειας, αλλά εκείνη την ειρήνη που γεννιέται μέσα στην καρδιά όταν ο άνθρωπος συμφιλιώνεται με τον Δημιουργό του, αγωνίζεται να απομακρύνει από τη ζωή του την αμαρτία και αφήνει το φως του Χριστού να φωτίσει την ύπαρξή του.

Αυτή είναι η δύναμη που μπορεί να μετατρέψει την εσωτερική αστάθεια σε σταθερότητα, την αναταραχή σε ειρήνη και την αδυναμία σε πνευματική ενδυνάμωση.

